

GREENPORT

REGIO **BOSKOOP**

Terugblik 2025

Greenport Regio Boskoop

2025 was een jaar waarin Greenport Boskoop opnieuw liet zien waartoe samenwerking in staat is. Ondernemers, overheden, onderwijs en partners hebben samen gewerkt aan een sterke, innovatieve en toekomstbestendige boomkwekerijregio. Van schoner water en circulaire potgronden tot robotisering, onderwijsvernieuwing en verduurzaming van verpakkingen: op veel fronten zijn concrete stappen gezet.

We zijn blij met de inzet en veerkracht van de ondernemers in onze regio. Juist in een tijd van grote veranderingen blijft de sector investeren in innovatie, kwaliteit en vakmanschap. Daarmee bouwen we samen verder aan een gezonde leefomgeving, een sterke regionale economie en een internationaal toonaangevend boomkwekerij-cluster.

De resultaten in dit jaarverslag laten zien dat Greenport Boskoop niet stilstaat. Samen zetten we de volgende stap naar de toekomst. In 2025 is de strategische agenda 2030 met uitvoeringsprogramma vastgesteld en is het

voorwerk gedaan voor een in 2026 vast te stellen Visie 2050. Deze documenten geven richting voor de korte en lange termijn aan de koers die Greenport Boskoop vaart. Juist in een tijd waarin vergroening hoog op de agenda's staat, kan Greenport Boskoop het verschil maken richting particulieren, bedrijven en overheden.

Relus Breeuwsma,

Voorzitter Stichting Greenport Regio Boskoop

Michiel Gerritsen,

Voorzitter Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop

Onze maatschappij

■ Tuinen van Boskoop geopend

Na de aanleg van de Tuinen van Boskoop in 2024 is dit publieke park in 2025 officieel geopend. Op deze plek is de geschiedenis en traditie van het boomkwekerijcentrum te beleven, samen met het heden en innovatieve ontwikkelingen. Ook is het museumplein gerealiseerd, een educatiecentrum geopend en een boomgaard met paviljoens aangeplant. Een onderdeel is de 'Leertuin' waar leren, werken en praktijk van de groene sector samenkomen. Dit wordt de komende jaren verder ontwikkeld. De Tuinen van Boskoop is een mooi voorbeeld van een nieuwe bestemming in een transitiegebied, met blijvende relatie tot de sector.

■ Toeristische kansen verzilveren

Met het manifest 'Het Schone van Boskoop' hebben Greenport Boskoop en gemeente Alphen aan den Rijn de ambitie om het toeristisch potentieel van Boskoop als icoon in het Groene Hart vorm te geven. Hierbij hoort het versterken en uitbreiden van het netwerk aan wandel- en fietsroutes en verbeteren van de recreatieve vaarroutes. Een goed voorbeeld is de aanleg van een voetpad langs de Omloop in 2025. Verder is een idee voor TOP (Toeristisch Overstap Punt) aan de rand van het sierteeltgebied in voorbereiding. In 2025 werden knelpunten en wensen voor het toeristisch netwerk geïnventariseerd.

■ Open Kwekerijdag zeer druk

Bij prachtig weer vond op 21 juni 2025 de jaarlijkse Open Kwekerijdag plaats. Dit jaar openden zeven kwekerijen aan de Biezen in Boskoop hun deuren. Gelijktijdig stond de opening van het publiekspark 'Tuinen van Boskoop' op het programma. Dankzij deze speciale gelegenheid was het extra druk tijdens deze 14e editie. Duizenden bezoekers uit de hele regio vonden de weg naar het evenement. De bezoekers konden zien hoe veelzijdig de sector is. Via een carrièreplein met stands van bedrijven en stichtingen werd de dag benut om jongeren en zij-instromers te werven. Greenport Boskoop is hoofdsponsor van dit evenement.

Ons gebied

■ Calamiteitenberging polder Middelburg

Hevige neerslag komt steeds vaker voor en dit vraagt maatregelen voor het inrichten van het watersysteem. In dit kader is onderzoek gedaan naar de inzet van de polder Middelburg als calamiteitenberging. Een logische keuze, aangezien deze polder bestaat uit grasland, direct grenst aan het boomkwekerijgebied en een stuk lager ligt. Hoogheemraadschap van Rijnland heeft met ondersteuning van Greenport Boskoop onderzoek gedaan naar de technische haalbaarheid en het draagvlak bij de boeren. Voor de inrichting van de calamiteitenberging is 8 ha grasland geselecteerd, dat door middel van lage dijkes mogelijk gebruikt kan gaan worden voor tijdelijke waterberging.

■ Herstructurering: stapsgewijs proces

De herstructurering van teeltgebieden in Greenport Boskoop is een traject van lange adem, waarbij de uitvoering met stapsgewijze kwaliteitsverbetering ook in 2025 doorging.

In dit verband werd een planologische stap gezet met het ontwerp Toekomstperspectief Duurzame Greenport Boskoop Zuid-Oost van gemeenten Alphen aan den Rijn, Waddinxveen en Bodegraven-Reeuwijk. In De Biezen en Rijnveld zijn verkennende gesprekken met grondeigenaren gevoerd. De inzet is om de herstructurering hier samen te laten gaan met aanleg van Groenblauwe dooradering.

■ Blijvende inzet voor goede bereikbaarheid

De bereikbaarheid van het sierteeltcentrum laat al jaren te wensen over; dit is een blijvend aandachtspunt van Greenport Boskoop. In dit kader heeft provincie Zuid-Holland een belangrijke stap gezet met een besluit tot realisatie van het project N207 Zuid waaronder de Verlengde Bentwoudlaan. Deze verbinding westelijk van Boskoop en Waddinxveen verbindt de Hoogeveenseweg met de A12. Andere wensen waar de Greenport aanhoudend voor lobbyt zijn een tweede oeververbinding over de Gouwe en de Bodegravenboog (verbinding N11 met A12).

■ Een duidelijk verhaal

Communicatie met zowel de achterban als met de buitenwereld is een speerpunt voor Greenport Boskoop. Daarvoor werden in 2025 weer verschillende middelen ingezet. Zo organiseert Greenport Boskoop een aantal maal per jaar succesvolle netwerkbijeenkomsten voor ondernemers. De tweewekelijkse nieuwsbrief Greenpost is een belangrijk kanaal om ondernemers en partners te informeren. Ook op LinkedIn is Greenport Boskoop actief, met aandacht voor projecten, resultaten en ontwikkelingen in de sector.

■ Pilot ondergrondse waterberging

De beschikbaarheid van goed gietwater in Greenport Boskoop staat onder druk door klimaatverandering en verzilting. Waterberging kan een oplossing zijn. In 2025 is een belangrijke stap gezet met een proefopstelling bij Van Lint Kwekerijen. Deze pilot richt zich op het optimaliseren van voorzuivering, monitoren van waterkwaliteit en toetsen van de technische en economische haalbaarheid. Dit moet inzichten geven in het breder uitrollen van deze techniek. Daarnaast biedt het nieuwe handelingskader van Hoogheemraadschap van Rijnland voor het eerst juridische ruimte voor ondergrondse infiltratie. Hiermee komt grootschalige toepassing in de regio een stap dichterbij.

■ Toekomstperspectief Duurzame Greenport

In 2025 is gewerkt aan een brede inventarisatie van opgaven en kansen voor een toekomstbestendige Greenport. Via enquêtes, gesprekken met kwekers en afstemming met overheden en partners is input opgehaald over onder meer herstructurering, waterbeheer, logistiek en duurzaamheid. Ook zijn bestaande onderzoeken en beleidsstukken geanalyseerd. Tezamen vormt dit voorwerk de basis voor de nieuwe strategische agenda 2025-2030 en de Visie 2050. Hierin staat een gedeeld beeld van de belangrijkste uitdagingen en ontwikkelrichtingen, wat nodig is om de juiste keuzes bij investeringen en beleidsuitwerking te maken in de komende jaren. Voor Boskoop Zuid-Oost is het 'Ontwerp Toekomstperspectief Duurzame Greenport Boskoop (Zuid-Oost)' opgesteld.

■ Participatieve monitoring gestart

Om te werken aan de waterkwaliteitsdoelen voor de Kaderrichtlijn Water is in Greenport Boskoop het project Participatieve monitoring gestart. Dit richt zich op meer bewustwording en betrokkenheid onder boomkwekers bij deze doelen en hoe deze te bereiken. In 2025 is in dit kader een proefproject gestart in Berkenbroek, dat onderdeel is van het KRW-waterlichaam de Gouwepolder. Experts begeleiden ondernemers bij het nemen van maatregelen die zorgen voor schone en gezonde sloten. Voor Nesselpolder is een project in voorbereiding. Niet alleen kwekers/ondernemers zijn betrokken, maar ook de overige 'aangelanden'. Iedereen die bij de sloot betrokken is, participeert.

■ Groenblauwe dooradering

In 2025 is gestart met de aanleg van een 800 meter lange strook groenblauwe dooradering (GBDA) aan de Dijkgraafweg, een combinatie van water- en oevernatuur. GBDA betekent dat met het versterken van groene en waterrijke landschapselementen bijgedragen wordt aan de biodiversiteit, waterkwaliteit en klimaatadaptatie. Dit gebeurt met subsidie van provincie Zuid-Holland. De provincie heeft ook 30 à 50 ha extra GBDA aangewezen, waarvoor Greenport Boskoop ruimte zoekt in de transformatiegebieden. De uitbreiding richt zich op sloten, oevers, houtakkers, graskades en bermen. Greenport Boskoop onderzoekt geschikte locaties, draagvlak, medefinanciering en inrichtingseisen.

■ Kraggen en tillen succesvol

In 2025 is de pilot 'Kraggen en Tillen' gestart op het bedrijf van Kenneth Vurens door Greenport Boskoop en Hoogheemraadschap van Rijnland. Tillen zijn drijvende constructies die beplant worden met inheemse oever- en waterplanten. Kraggen ('perceelskraggen') zijn grotere constructies gevuld met lokale bagger en beplant met inheemse oever- en waterplanten. Deze kunstmatige, innovatieve oeverinrichtingen moeten zorgen voor schoner water en meer biodiversiteit in de watergangen en een verbetering van het landschap. Uit monitoring door CLM is vastgesteld dat de biodiversiteit zowel boven (insecten) als onder water (vissen en ander waterleven) aantoonbaar toenam. In 2026 volgt een tweede pilot met vijftien deelnemende kwekerijen, gefinancierd door Rijnland.

■ Regio Deal Sierteelt

De Greenports Regio Boskoop, Aalsmeer en Duin- en Bollenstreek nemen gezamenlijk deel aan de Regio Deal Sierteeltregio. In 2025 zijn het convenant en de samenwerkingsovereenkomst getekend en is de subsidieregeling vastgesteld. Met de Regio Deal Sierteeltregio investeren Rijk en regio samen 20 miljoen euro in een gezonde en toekomstbestendige regio. De deal richt zich op drie opgaven: het herstel van biodiversiteit en verbetering van bodem- en waterkwaliteit, het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, en het verbeteren van de woon- en werkomstandigheden van arbeidsmigranten. Vanaf 1 januari 2026 kunnen projectaanvragen worden ingediend.

■ Schone bagger bij Kwaliteitsbaggeren

De bagger die in 2025 in Berkenbroek is verwijderd via de methode 'kwaliteitsbaggeren' is na controle schoon genoeg gebleken om te kunnen verspreiden over aangrenzende kwekerij percelen. Afvoeren is dankzij de kwaliteit niet nodig. Bij kwaliteitsbaggeren ontstaat meer diepte, zuurstof en doorstroming doordat er op tijd gebaggerd wordt. Vooraf wordt een water- en bodemanalyse gemaakt. Op plekken met de grootste vervuiling wordt extra veel slib verwijderd. Dit helpt bij het verminderen van nutriënten in het water, zoals stikstof en fosfaat. Kwekers kunnen dit individueel maar ook geclusterd laten uitvoeren. Hoogheemraadschap Rijnland en Greenport Boskoop stimuleren de methode gezamenlijk.

■ Slim Boskoops netconcept

Greenport Boskoop wil in het licht van voortgaande elektrificatie verdere problemen met netcongestie voorkomen. Dit is de aanleiding voor een projectplan om in het buitengebied per kwekerij de huidige aansluitcapaciteit, het verbruik en de toekomstige behoefte te inventariseren. Deze verkenning dient als basis voor een Boskoops netconcept ('Slim Distributie Netwerk'), gericht op het afstemmen van gebruik, het afvlakken van pieken en optimaal benutten van bestaande infrastructuur. Dit moet met minimale aanpassingen grote investeringen in het regionale net voorkomen en ruimte creëren voor uitwisseling van capaciteit ten behoeve van verduurzaming (zoals elektrificatie van transport- middelen) en ontwikkeling. Via de Regio Deal is een subsidieaanvraag gedaan (en in 2026 toegekend) voor een haalbaarheidsonderzoek.

Onze ondernemers

■ Kennisdossiers Water, Veen en Plastics

Om boomkwekers te ondersteunen bij hun transitie naar circulair ondernemen heeft Greenport Boskoop voorjaar 2025 drie online Kennisdossiers gepubliceerd. De kennisdossiers op de website van Greenport Boskoop gaan over de thema's Water, Veen en Plastics. De dossiers bieden actuele kennis, praktische tips en voorbeelden om direct mee aan de slag te gaan. Ze geven een overzicht van regelgeving, onderzoek, praktijkinitiatieven en een stappenplan gericht op de bedrijfsvoering. Aansluitend op deze kennisdossiers vond er per thema een kennisbijeenkomst plaats. De ontwikkeling is mede mogelijk gemaakt door financiering van gemeente Alphen aan den Rijn, Leader en de EU (ELFPO).

■ Datagestuurd onkruid verwijderen

Ook in 2025 ging de zoektocht door om Boskoop te bevrijden arbeidsintensieve en niet duurzame aanpak van onkruidbestrijding. De blik is gericht op robotisering en innovatieve systemen. Een nieuw idee is om te starten met digitale databank van onkruidfoto's als uitgangspunt van de ontwikkeling. Greenport Boskoop en Treeport Zundert werken samen met AVANS Hogeschool om data te verzamelen van de belangrijkste onkruiden. De bedoeling is om met informatie en foto's AI software te trainen op herkenning van onkruiden. De volgende stap is het selecteren van een geschikte methode voor beeldherkenning gestuurde onkruidverwijdering.

'Juist in een tijd van grote veranderingen blijft de sector investeren in innovatie, kwaliteit en vakmanschap'

■ Regionale koeienstront in potgrond

Greenport Boskoop heeft dikke fractie (gescheiden rundveemest) laten onderzoeken als alternatieve grondstof in potgrond. Met dikke fractie uit het Groene Hart is een regionale circulaire grondstof in beeld als veenvervanger. Teeltechnisch levert gedeeltelijke veenvervanging door dikke fractie verwerkt in potgrond geen problemen op, blijkt uit eerste proeven van potgrondbedrijf Culvita en Delphy. Er zijn drie stappen nodig in dit proces. Eerst mest scheiden tot dikke fractie, dan hygiëniseren om ziektekiemen te doden en tot slot verwerken in de potgrond. In 2025 werd een Leader-onderzoek uitgevoerd naar de technische haalbaarheid. Daarna is een EIP-subsidie toegekend voor het vervolg van het traject.

■ Aandacht voor Q-organismen

De aandacht voor Q-organismen is in 2025 naar een hoger plan getild. Met het nieuwe project 'Een fyto-sanitair weerbare sierteeltketen' wordt ketenbreed samengewerkt aan beheersing van fyto-sanitaire risico's. Dit gebeurt door het vergroten van kennis, risicobewustzijn en handelingsperspectief rondom Q-organismen door alle ketenpartijen, waaronder Greenport Boskoop.

Dit 'Kennis op Maat'-project bouwt voort op het eerdere project 'Bewustwording en preventie Q-organismen in de boomkwekerij'. Kennis over risico's binnen de keten blijkt nog versnipperd en de urgentie wordt niet overal gevoeld. De jaarlijkse landelijke crisisoefening rond Q-organismen vond plaats in Udenhout, in 2026 is regio Boskoop weer aan de beurt.

■ Boskoopse potgrond getest

In 2025 is door Greenport Boskoop verder gewerkt aan de ontwikkeling van Boskoopse Potgrond, een serie veenvrije potgrondmengsels voor containerteelt, in het kader van het Europese project Close Cycle. Delphy Boomteelt testte twaalf mengsels in conifeer - waaronder Boskoopse Potgrond - met goede teeltresultaten. Tegelijk is het plan voor de Hub Boskoopse Potgrond ingediend: een regionaal samenwerkingsverband van leveranciers, producenten, certificerende instanties en afnemers. De hub richt zich op hergebruik van lokale reststromen en andere hernieuwbare grondstoffen, met als doel import van veen te verminderen, en zo bij te dragen aan verlaging van de CO₂-uitstoot door afgraving van veengebieden.

Onze planeet

■ Aanvulgrond zonder veen

Met het afleveren van bomen en planten verdwijnt er voortdurend grond van de kwekerijen. Dit wordt normaal gesproken gecompenseerd met veengrond, maar kan dit ook anders? In 2025 zijn vier verschillende regionale reststromen als aanvulgrond getest in een proefteelt Magnolia en Prunus. Er is getest met compost en organische reststromen (o.a. mest, bermmaaisel en vezelgewassen). Uit de testen bleek dat het gewas geen groei problemen vertoont en dat de bodembiologie zich normaal ontwikkelt. De alternatieve grondstromen worden voor toepassing eerst gehygiëniseerd. Het project 'wAardewerk' wordt uitgevoerd door Delphy samen met Greenport Boskoop, WUR, Deltares en diverse toeleveranciers.

■ Minder plastics in de keten

In Greenport Boskoop wordt jaarlijks zo'n 8 miljoen kilo aan plastic potten, trays en andere verpakkingen gebruikt. Via het Project Duurzame TuinbouwKeten's Verpakkingen werkt de Greenport aan minimalisering van plasticgebruik in de keten. Er zijn in 2025 vier werkgroepen met kwekers gevormd om doelen hierin te realiseren via diverse pilots. Naast Greenport Boskoop nemen Telermaat, Griffioen Wassenaar en Bremmer Boomkwekerijen deel aan het onderzoek. Dit richt zich op biobased potten, herbruikbare kweektrays, duurzame alternatieven voor wikkelfolies en vernieuwde aanbestedingsregels voor duurzame verpakkingen bij openbaar groen.

■ Fosfaat verwijderen met ijzerzand

Om te kunnen voldoen aan de Kaderrichtlijn Water is bij Delphy een proef gestart met een fosfaatfilter. De inzet is de fosfaatemissie beperken door het zuiveren van lozingswater vanaf kwekerijen. In 2025 zijn twee versies getest op basis van ijzerzand. Het drainwater wordt naar de vaten van de installatie gepompt en langzaam langs het ijzerzand geleid, waaraan het fosfaat wordt gebonden. De 2e versie filtert 70 procent van het fosfaat eruit. De planning is dat de proef wordt uitgebreid met nieuwe filterinstallaties en onderzoek naar hergebruik van het afgevangen fosfaat.

Onze mensen

■ Boskoop Werkt

Greenport Boskoop werkt voortdurend aan sectorpromotie onder jongeren, scholieren en hun ouders, studenten en docenten. In 2025 was 'Boskoop Werkt' aanwezig op maar liefst zeventien regionale evenementen, zoals banenbeurzen en scholingsbijeenkomsten. Om het gewenste imago met een positieve en krachtige uitstraling uit te dragen is geïnvesteerd in een goede stand-inrichting, met banners, een achterwand en met promotiemateriaal om uit te delen. Nieuw dit jaar is ook de inzet van jonge medewerkers van boomkwekerijen in de beursstand. Zij zijn aansprekend voor jongeren en vertegenwoordigen het verhaal van een moderne, professionele sector van binnenuit.

■ Huisvesting arbeidsmigranten

In Greenport Boskoop zijn arbeidsmigranten onmisbare medewerkers. Vanwege de terugloop van hun beschikbaarheid is het een pré om huisvesting te kunnen aanbieden, dichtbij het werk. Ook ontlasting van de reguliere woningmarkt is een argument. Greenport Boskoop heeft in 2025 een inventarisatie gedaan naar de behoefte aan woonruimte voor arbeidsmigranten onder kwekers en het initiatief tot een huisvestingsplan. Een projectontwikkelaar heeft vervolgens een huisvestingsplan inclusief sociale faciliteiten op het voormalige veilingterrein ontwikkeld. Vanwege de omvang en lokale weerstand is het voorstel niet aangenomen door de gemeenteraad. Er wordt verder gezocht naar oplossingen voor de bestaande behoefte aan ongeveer 500 bedden, mogelijk verspreid over enkele locaties zodat de huisvesting kleinschaliger wordt.

Colofon Greenport Boskoop 2025

Tekst: Koen van Wijk
Coördinatie: Mario van Vliet
Vormgeving: Yka van der Veen
Foto's: Greenport Regio Boskoop,
Morvenna Goudkade, Boudewijn Boer

Greenport Boskoop

Stichting Greenport Regio Boskoop (voorzitter: Relus Breeuwsma, wethouder Alphen aan den Rijn)
Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop (voorzitter: Michiel Gerritsen)

www.greenportboskoop.nl

■ Boomkwekers geven vaklessen

In september is de BBL-opleiding Boomteelt in nieuwe stijl van start gegaan, met ervaren boomkwekers als praktijkdocenten. De praktische lessen op hun bedrijven sluiten aan bij de verbeelding en interesse van leerlingen. De animo bij zowel kwekers als leerlingen is groot. Er zijn ongeveer veertig kwekers betrokken. Zij geven elk een les per seizoen rond een thema waarin ze veel expertise hebben. Zoals watermanagement, logistiek, gewasbescherming of substraat. De vernieuwde opleiding is een antwoord op de terugloop van instroom en is door onderwijsinstelling Yuverta en Greenport Boskoop samen ontwikkeld. Yuverta geeft de kwekers onderwijskundige ondersteuning.

■ Vooruitblik 2026

In dit jaarverslag over 2025 leest u over veel projecten die lopen of aangevraagd zijn. En dat is nog maar een deel van het geheel. Kortom, in 2026 stropen we de mouwen op om al die projecten ten dienste van een florerende boomkwekerij in onze mooie woon- en leefomgeving, goed op te starten en uit te voeren. Daarnaast gaan we de puntjes op de i zetten qua governance (zorgen dat alles goed en netjes geregeld is). En zullen we een aantal bestuurders met dank uitzwaaien en nieuwe met enthousiasme verwelkomen.